ಜೆ.ವಿ.ಗಾಯತ್ರಿ

ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಸರಸ್ವತಿ ಭಂಡಾರ

ಮಹಾರಾಜ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್‌ರವರು ಸ್ವತಃ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು. 1831ರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೊಪ್ಪಿಸಿದ ನಂತರವೂ ಇವರ ಆಸ್ಥಾನವು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಕುಣಿಗಲ್ ರಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಕವಿ ವರದಾಚಾರ್ಯ, ಆನಂದಾಳ್ವಾರ್, ಕುಂಭಕೋಣದ ಶೇಷಾಚಾರ್ಯ, ವಿಷ್ಣುಪಾದಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು. ಇವರು 'ಶ್ರೀ ತತ್ವನಿಧಿ', 'ಗಣಿತ ಸಂಗ್ರಹ', 'ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ', 'ಸಂಖ್ಯಾರತ್ನಾಕೋಶ', 'ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾನುವಾದ', 'ಮಹಾಕೋಶಸುಧಾಕರ' ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ದೇವತಾಚಿತ್ರಗಳೊಡನೆ ಅಂಬಾವಿಲಾಸ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರ ಶಿಲಾಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಸಮುಖದ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದರು[1].

ಮೈಸೂರಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲದೆ ನೆರೆಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ತಂಜಾವೂರಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಹ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದರು. ಪೇಶ್ವೆಗಳ ಅವನತಿಯ (1818) ನಂತರ ಅನೇಕ ಮರಾಠಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜಾಶ್ರಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದರು. ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ವಿರಚಿತ ಕೃತಿಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ತರ್ಕ, ಇತಿಹಾಸ, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂದಿಸಿದಂತೆ ರಚಿಸಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳು, ಪ್ರಾಚೀನ ತಾಳೆಗರಿ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಕಡಿತಗಳು ಹಾಗೂ ಅರಮನೆ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾದ ಹಲವಾರು ಮುದ್ರಿತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಪೂರ್ವ ಸಂಗ್ರಹವೇ ಸರಸ್ವತಿ ಭಂಡಾರವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಅರಮನೆಯ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ.

ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯು 1897ರಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ದುರಂತಕ್ಕೀಡಾದಾಗ ಉತ್ತರಭಾಗಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಸ್ವತಿ ಭಂಡಾರವು ಸಹ ಸುಟ್ಟು ನಾಶವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು, ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ತಾಳೆಗರಿ ಪತ್ರಗಳು ನಾಶವಾದವು[2]. ಮಹಾರಾಣಿ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸನ್ನಧಾನದವರು ಅರಮನೆ ಚಾಮುಂಡಿ ತೊಟ್ಟಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾರದಾ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಜಗನಮೋಹನ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸುವುದರೊಡನೆ ಸರಸ್ವತಿ ಸರಸ್ವತಿಭಂಡಾರದ ಪುನರಜ್ಜೀವನ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹಲವಾರು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪುನರ್ ಸಂಗ್ರಹದೊಡನೆ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಅರಮನೆ ಕಛೇರಿಯ ಆಂಗ್ಲ ಭಂಡಾರದೊಡನೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿದರು. 1905ರಲ್ಲಿ ಭಂಡಾರವು ಆಂಗ್ಲ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರದಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಓರ್ವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಜಗನಮೋಹನ ಚಿತ್ರಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಸ್ವತಿಭಂಡಾರವನ್ನು ನವೆಂಬರ್ 1928ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಾಠಶಾಲೆಯೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಮಧ್ಯದ ತೊಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು[3]. ಇಲ್ಲಿ ಡ್ಯೂವಿರವರ ದಶಾಂಕ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ವೇದೀಕಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ರಮದಂತೆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪುನರ್‌ಜೋಡಣೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ 1,675 ಓಲೆಗರಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಮತ್ತು 2,426 ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇದ್ದವು[4].

ಭಂಡಾರದ ಗ್ರಂಥಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜೋಡಣೆ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕ್ಯೂರೇಟರ್‌ರಾದ ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮಿಪುರಂ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯರವರು. ಭಂಡಾರದ ಎರಡನೆಯ ಪಂಡಿತರಾದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ದೇಶಿಕಾಚಾರ್ಯರ 1919ರ ವರದಿಯಂತೆ "ಚೋಳ ದೇಶದಿಂದ ಕೂಟ ಲೇಖಕರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು[5]." ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊಲಿದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರಗಾರರಿಂದ ನಂಬರು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯ ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ನುಸಿಗುಳಿಗೆಗಳನ್ನಿರಿಸಿ ಜೋಡಿಸಿಡುತ್ತಿದ್ದರು; ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಲೇಪೊಸಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾಲಿಕೊ ಮತ್ತು ಕಿತ್ತಾನಾರಿ

ನಿಂದ ರಟ್ಟುಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಬ್ಬರು ಲೇಖಕರಿಗಳು ರೂ 15.00ರ ವೇತನದ ಮೇರೆಗೆ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮಾಡಲು ನಿಯುಕ್ತರಾಗಿದ್ದರು[6]. ನವರಾತ್ರಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯ ಲೇಖಕರಲ್ಲದೆ ಪರಸ್ಥಳದವರಿಂದಲೂ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರಸ್ವತಿ ಪೂಜೆಯ ದಿನದಂದು ದಂಪತಿಪೂಜೆ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಚಾಮುಂಡಿ ತೊಟ್ಟಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸರಸ್ವತಿದೇವಿಯ ವಿಗ್ರಹ, ಶಾಲು ಮತ್ತು ಸೀರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸನ್ಮಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಹಾರಾಣಿ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸನ್ನಿಧಾನದವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಪ್ರತಿ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮುದ್ರಣ ಕಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಅರಮನೆಯು ಬೆಂಕಿಯ ದುರಂತಕ್ಕೀಡಾದ ಕೂಡಲೇ ಅರಮನೆ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಕಛೇರಿಯ ಮುನ್ಷಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿಯವರು ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ವಿರಚಿತ 'ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ' ಮತ್ತು 'ಸಹಸ್ರಾಯುಕಥೆ' ಗಳ ಪುನಃ ಮುದ್ರಣ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು[7].

ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾವ್ಯ ಕಲಾನಿಧಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಹಸಂಪಾದಕರಾದ ಎಂ.ಎ. ರಾಮಾನುಜೈಯಂಗಾರರು ಮತ್ತು ಚಾಮುಂಡಿತೊಟ್ಟಿಯ ಗುಂಡ್ಲುಪಂಡಿತ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜರ ಕೃತಿಗಳ* ಪುನಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಎಂ.ಎ. ರಾಮಾನುಜೈಯ್ಯಂಗಾರರು ಚಿಕ್ಕದೇವ ರಾಜ ವಿರಚಿತ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯ ಬಿನ್ನಪಂ, ಗೀತಾಗೋಪಾಲಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿತ್ತು[9].

ಕೆಲವು ಅಪರೂಪದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧೆಡೆಗಳಿಂದ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಆನಂದಭಟ್ಟನ ಗಜಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿ [10] ಮತ್ತು ಪಂಡಿತರತ್ನ ಕಾಶಿವೆಂಕಟಾಚಲಶಾಸ್ತ್ರಿ ನೀಡಿದ 1,224 ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು 54 ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು[11] ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾದವು. 1936-37ರಲ್ಲಿ ಭಂಡಾರವು 5,455 ಪುಸ್ತಕಗಳು, 744 ತಾಳೆಗರಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು 108 ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿತ್ತು[12]. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ 1959-60ರಲ್ಲಿ 2,724 ಓಲೆಗರಿ ಗ್ರಂಥಗಳು, 5,987 ಮುದ್ರಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು, 22 ಖಾಸಾ ಪಾರಾಯಣ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು 154 ಪಂಚಾಂಗಗಳಿದ್ದವು[13].

ವೇದ, ಪ್ರಯೋಗ, ನಿಬಂಧ ಇತಿಹಾಸ, ಪುರಾಣ ಸ್ತೋತ್ರ ಪದ್ಯಕಾವ್ಯ, ಗದ್ಯಕಾವ್ಯ, ಚಂಪುನಾಟಕ, ಅಲಂಕಾರಶಾಸ್ತ್ರ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರ, ಭರತಶಾಸ್ತ್ರ, ಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ, ಜ್ಯೋತಿಷ, ಅಗಮ, ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಪೂರ್ವಮೀಮಾಂಸ, ವೇದಾಂತ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಪ್ರಕಟಿತ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ನಾಡಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 1912-13ರಲ್ಲಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿದ್ದ 150 ಓಲೆಗರಿಗ್ರಂಥಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಸೂಚಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು[14]. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳ ಮುದ್ರಿತ ಸೂಚಿಯನ್ನು 1940ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು[15]. ಭಂಡಾರದ ಗ್ರಂಥ ಸಂಗ್ರಹದ ವಾರ್ಷಿಕ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು 1942ರಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರುಗಳು ಕೈಗೊಂಡರು. ಸಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಾಚಾರ್ಯ, ಪಿ. ನಾರಾಯಣಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ಜೋಯಿಸ್ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯು 1946ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ವರದಿಯಂತೆ ನಿಯತ ಕಾಲಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲಾ ಗ್ರಂಥಾಯಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಬೆಟ್ಟದ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ವಿತರಿಸಲಾಯಿತು.[16]

ಹೀಗೆ ಅರಮನೆ ಸರಸ್ವತಿ ಭಂಡಾರವು ತನ್ನ ಅಪಾರ ಗ್ರಂಥಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ವಿದ್ವತ್‌ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಬಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರಾವ್, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ವಂಶಾವಳಿ, ಭಾಗ-2, ಮೈಸೂರು, 1922 ಪುಟ 171-72
2. ಅರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 111, ಮೈಸೂರು, 8ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 1897, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ನಡವಳಿಕೆಗಳು,
3. ಅರಮನೆ ಕಛೇರಿ ಕಡತ, ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ: 14, 5:261, 1922-28
4. ಅರಮನೆ ಆಡಳಿತ ವರದಿ, 1930-31, ಪು 25
5. ಆರ್.ಎಸ್. ಶಿವಗಣೇಶಮೂರ್ತಿ, "ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವತ್ತು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಬಗೆ", ವಜ್ರ ದೀಪ್ತಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವಜ್ರಮಹೋತ್ಸವ ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ, ಮೈಸೂರು, 1991, ಪು. 11
6. ಅರಮನೆ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಕಛೇರಿ ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ: 14, 1902-21
7. ಅರಮನೆ ಕಂಟ್ರೋಲರ್ ಕಛೇರಿ ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ: 4, 1894-1904

* ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್‌ರವರಿಂದ ವಿರಚಿತವಾದ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ

1. ಸೌಗಂಧಿಕಾ ಪರಿಣಯ, 2. ಸಂಕ್ಷೇಪ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ, 3. ಷಟ್ಪದಿ ರೂಪವಾದ ಸೌಗಂಧಿಕಾಪರಿಣಯ, 4. ಸಂಖ್ಯಾರತ್ನಮಾಲಾ, 5. ಕೃಷ್ಣಕಥಾಸಾರಸಂಗ್ರಹ, 6. ಕೃಷ್ಣಕಥಾರತ್ನಾಕರ, 7. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜವಿಜಯ, 8. ಪ್ರಭಾವತೀ ಪರಣ, 9. ಉಷಾಪರಿಣಯ, 10. ರುಕ್ಮಿಣೀಕಲ್ಯಾಣ, 11. ಗಜೇಂದ್ರಮೋಕ್ಷ, 12. ಸಾವಿತ್ರ್ಯುಪಾಖ್ಯಾನ, 13. ಸ್ಯಮಂತಾಕೋಪಾಖ್ಯಾನ, 14. ಧ್ರುವಚರಿತ, 15. ನಳಕೂಬರವಿಲಾಸ, 16. ಚಾಮುಂಡಾಗಂಜೀಫು ಇಸ್ಪೇಟು ಮುಂತಾದ್ದು ಆಟದ ಶ್ಲೋಕ (ಕೋಷ್ಟಕ), 18. ಶಾಕುಂತಲಾ ಕಥೆ, 19. ಮಾಲವಿಕಾಗ್ನಿಮಿತ್ರ, 20. ವಿಕ್ರಮೋರ್ವಶೀಯ, 21. ಜಾತಕಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, 22. ಚತುರಂಗಸಾರಸರ್ವಸ್ವ, 23. ಶ್ರೀತತ್ವ ನಿಧಿ, 24. ಶ್ರೀಮುದ್ರಾಮಾಯಣ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿಶಾಷ್ಟಕು, 25. ಪಂಚತಂತ್ರ, 26. ಬತ್ತೀಪುತ್ತಳಿಕಥಾ, 27. ಕಾದಂಬರಿ ಕಥೆ, 28. ದೇವಿಭಾಗವತದ ಕಥೆ, 29. ಶ್ರೀಭಾಗವತದ ಕಥೆ, 30. ಮಹಾಭಾರತ ಕಥೆ, 31. ಯಾದವಗಿರಿ ಮಹಾತ್ಮೆ, 32. ಶಂಕರಸಂಹಿತಾ.

8. ಅದೇ
9. ಅದೇ
10. ಅರಮನೆ ಆಡಳಿತ ವರದಿ 1930-31, ಪುಟ 25
11. ಅರಮನೆ ಆಡಳಿತ ವರದಿ 1936-37, ಪುಟ 31
12. ಅದೇ
13. ಅರಮನೆ ಆಡಳಿತ ವರದಿ, 1959-60
14. ಸರಸ್ವತಿ ಭಂಡಾರದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು, 1928-29, 1934-35, 1935-36 ಮತ್ತು 1936-37.
15. ಅರಮನೆ ಕಛೇರಿ ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ: 7:261, 1920-26
16. ಸರಸ್ವತಿ ಭಂಡಾರದ ಕಡತ ಸಂಖ್ಯೆ: 164, 25(1):447, 1942-49